

اطلاعات آماری تجارت ایران و قزاقستان

اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

تهیه و تنظیم:

واحد پژوهش و بررسی های اقتصادی

نام پژوهش : پتانسیل های تجاری ایران و قزاقستان

کد شناسایی : ۱۱۱۱۱۰۱۰۲۲۵

مجری پژوهش : واحد پژوهش و بررسی های اقتصادی

تهیه کننده: دکتر مصطفی مبینی دهکردی، فرانک شاه جلال الدین

ناظر علمی: دکتر زهرا زمانی

انتشارات: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان

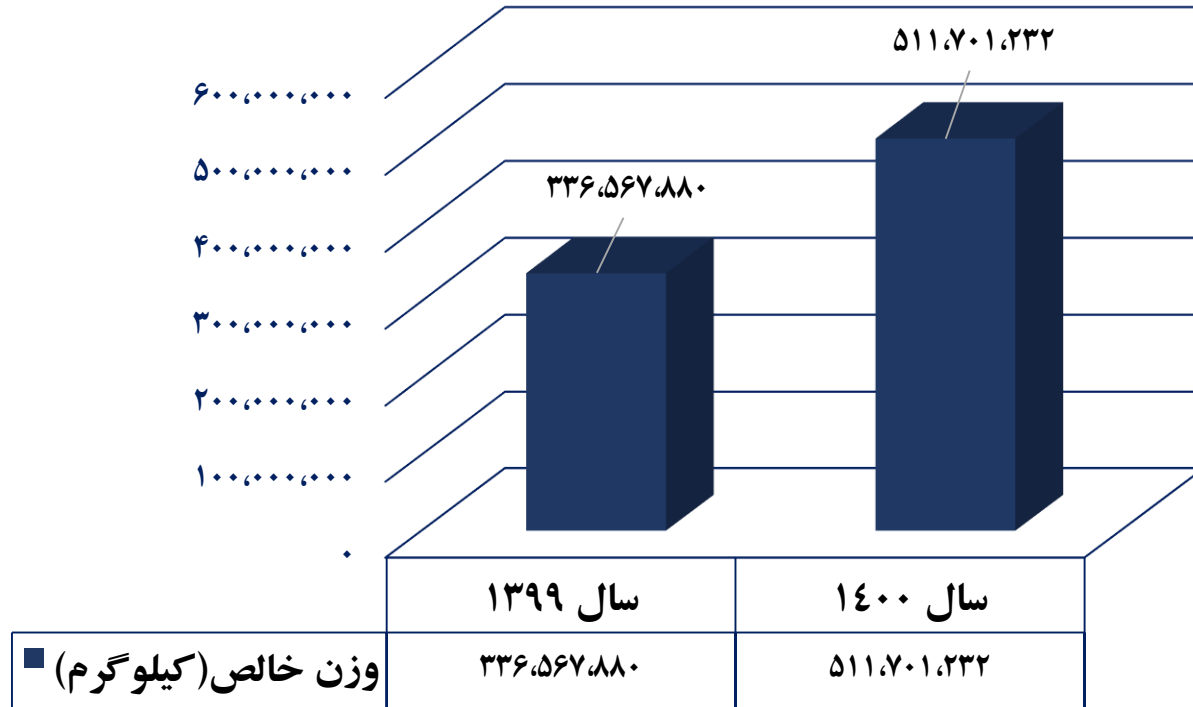
تاریخ انتشار: اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

صاحب امتیاز: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان

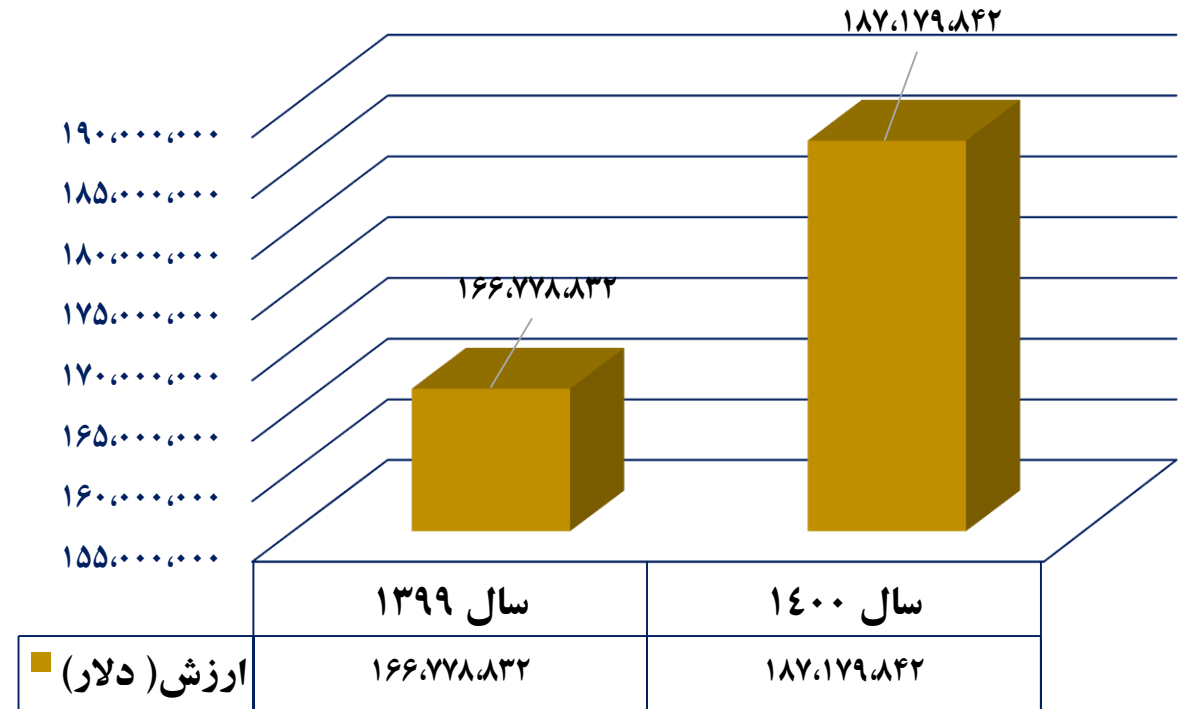

مقدار صادرات ایران به قزاقستان (کیلوگرم)

+۵۲٪

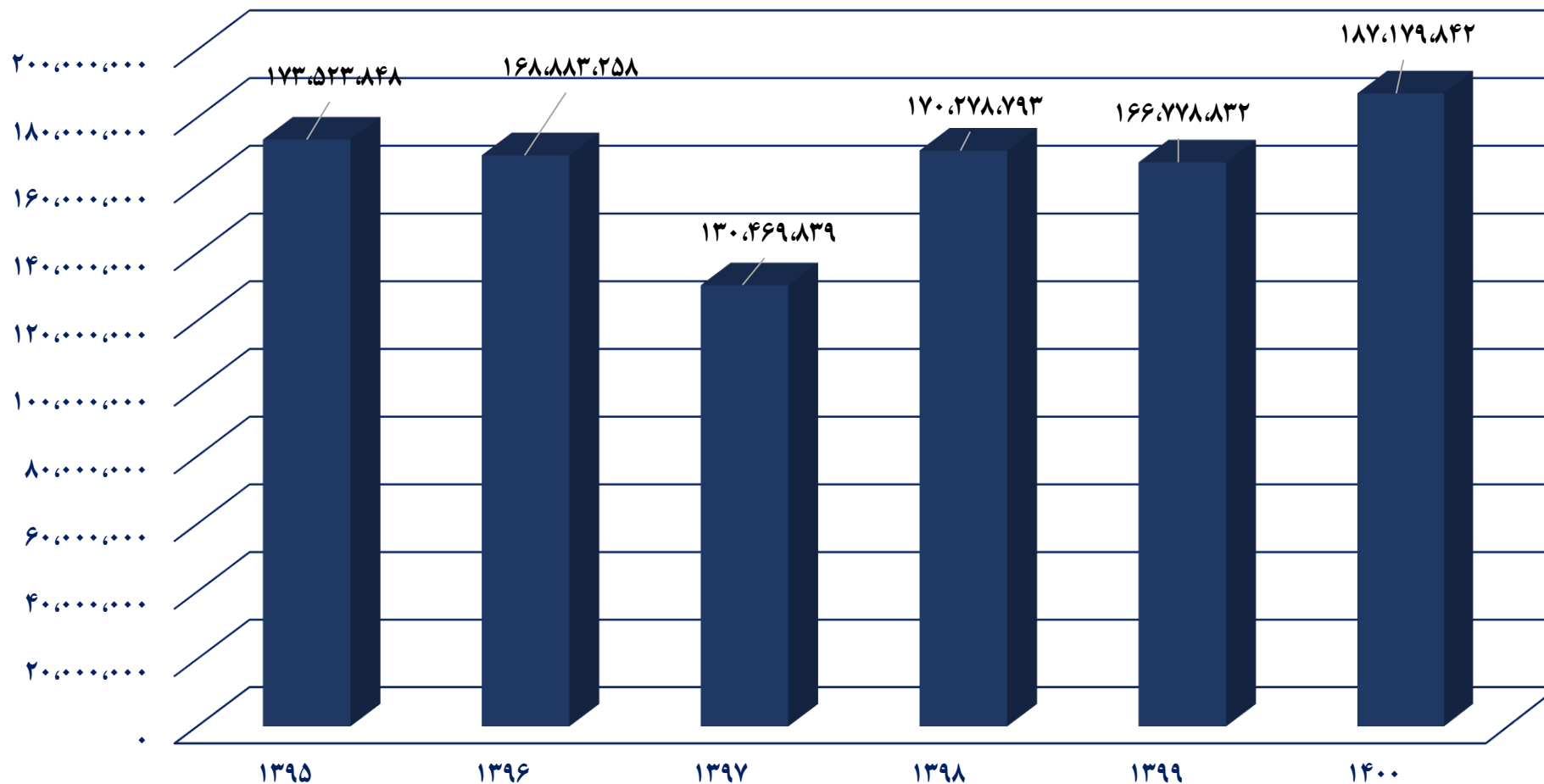
ارزش صادرات ایران به قزاقستان (دلار)

+۱۲٪

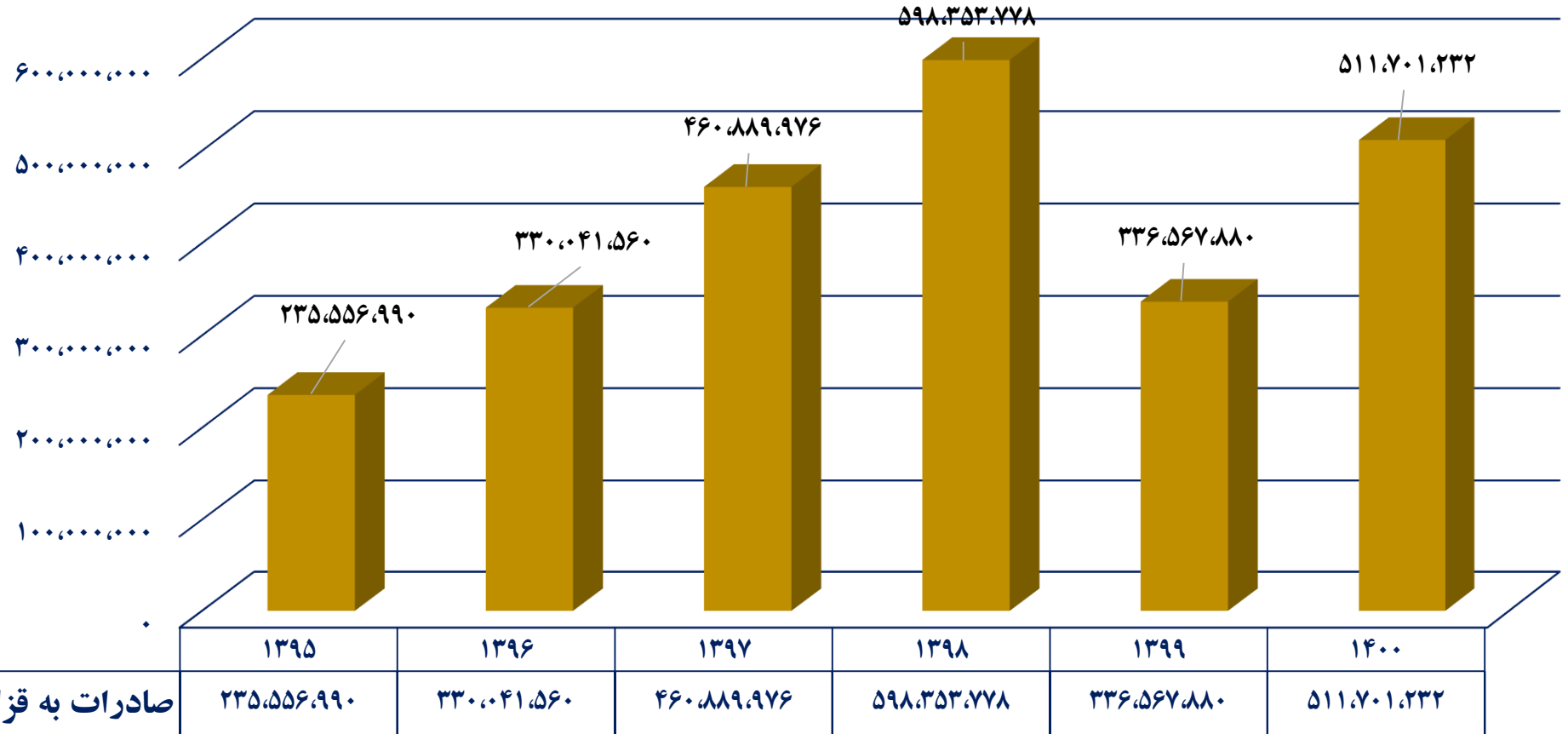

ارزش صادرات ایران به قزاقستان (دلار)

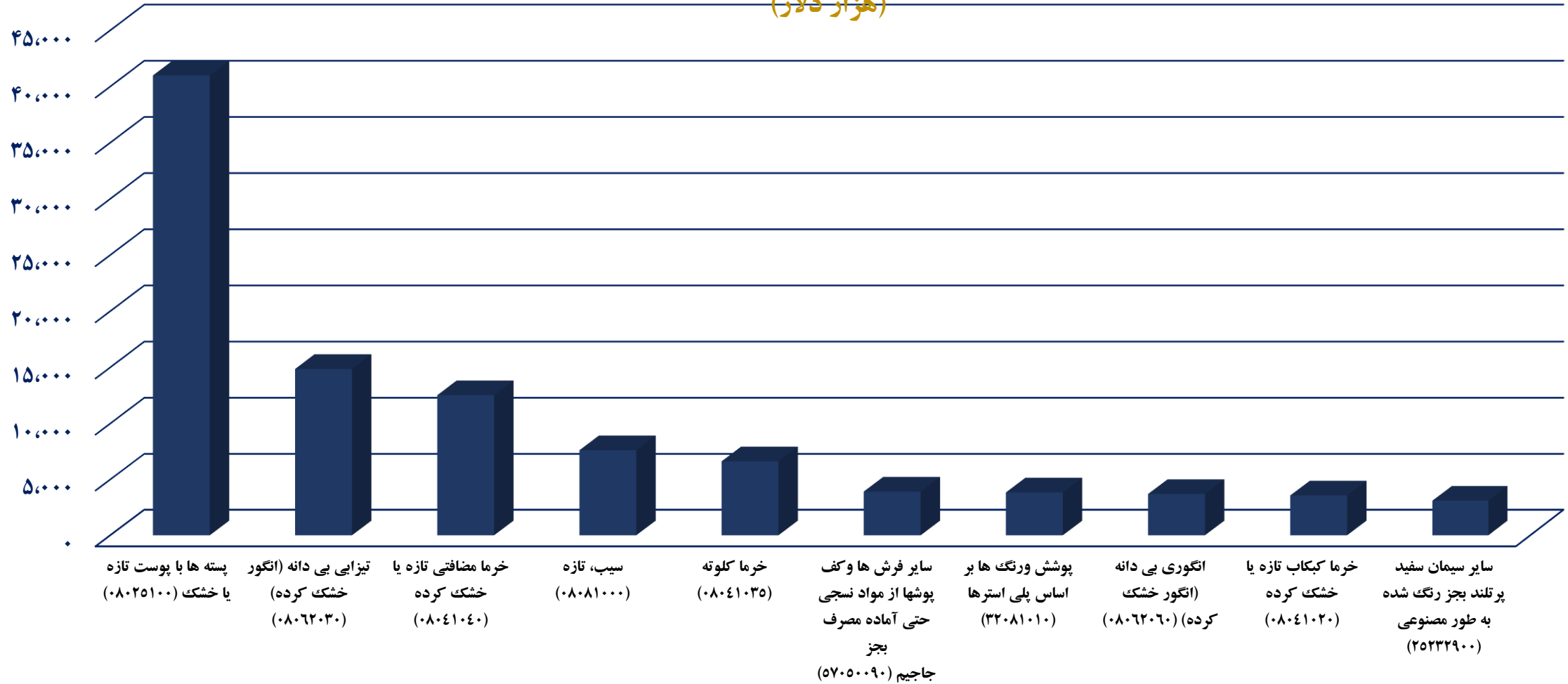
در سال ۱۴۰۰ کشور
قزاقستان ۲۱ امین
مقصد صادراتی
کالاهای ایرانی بوده
است، این رتبه
در سال ۱۳۹۹، ۱۵
بوده است.

مقدار صادرات ایران به قزاقستان
(کیلو گرم)

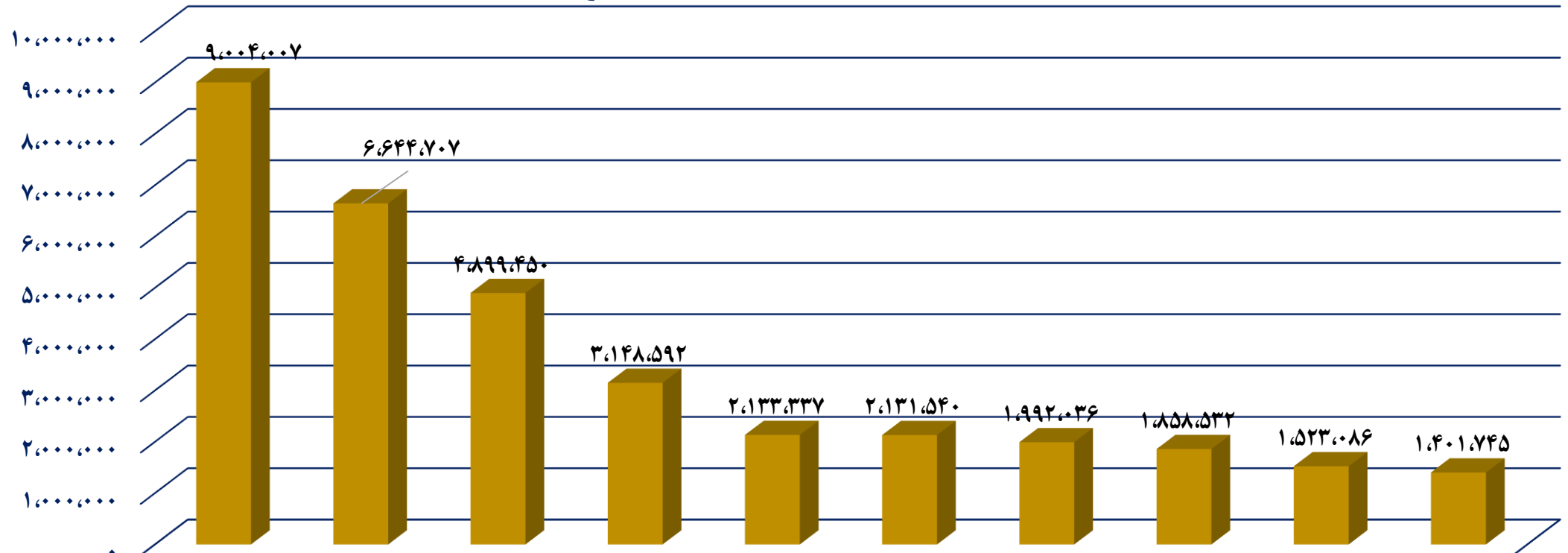

عمده ترین کالاهای صادراتی ایران به قزاقستان (به همراه کد HS) در سال ۱۳۹۹ (هزار دلار)

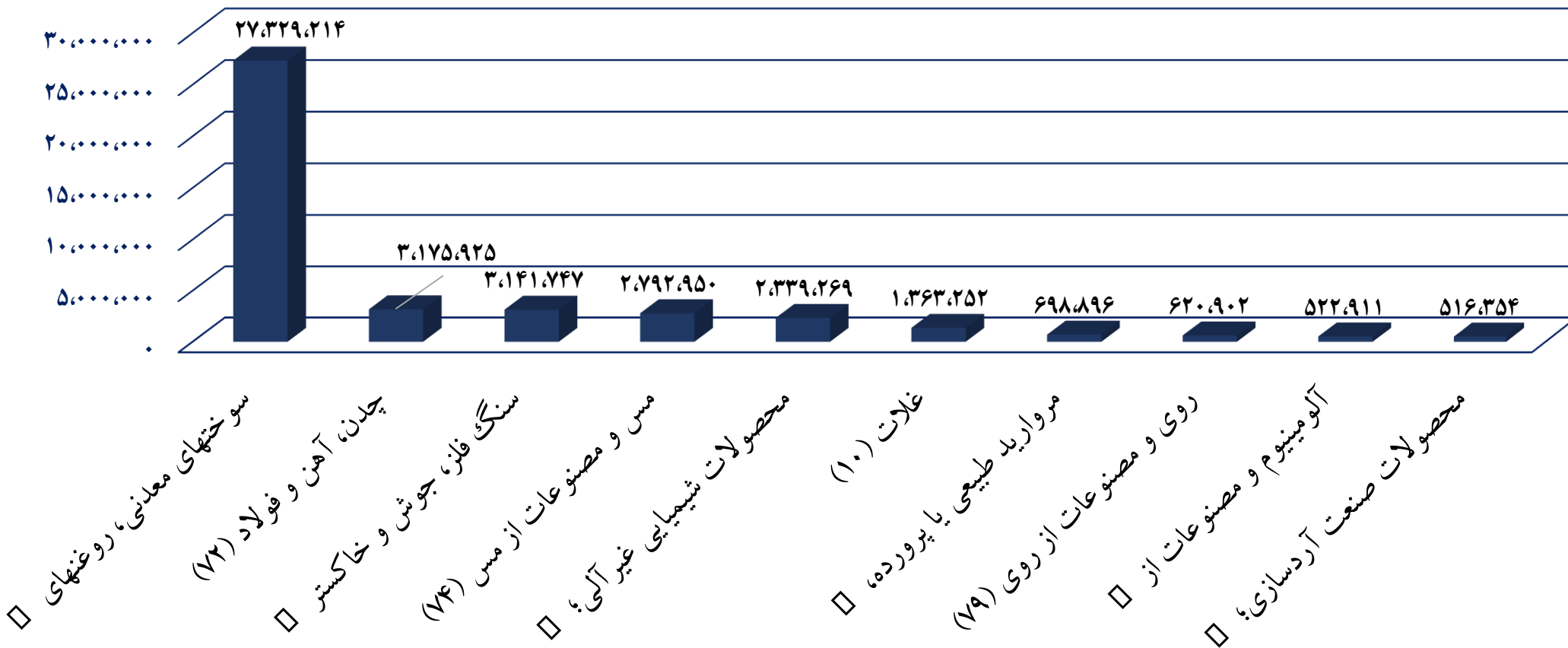
شرکای تجاری قزاقستان در سال ۲۰۲۰
(صادرات-هزار دلار)

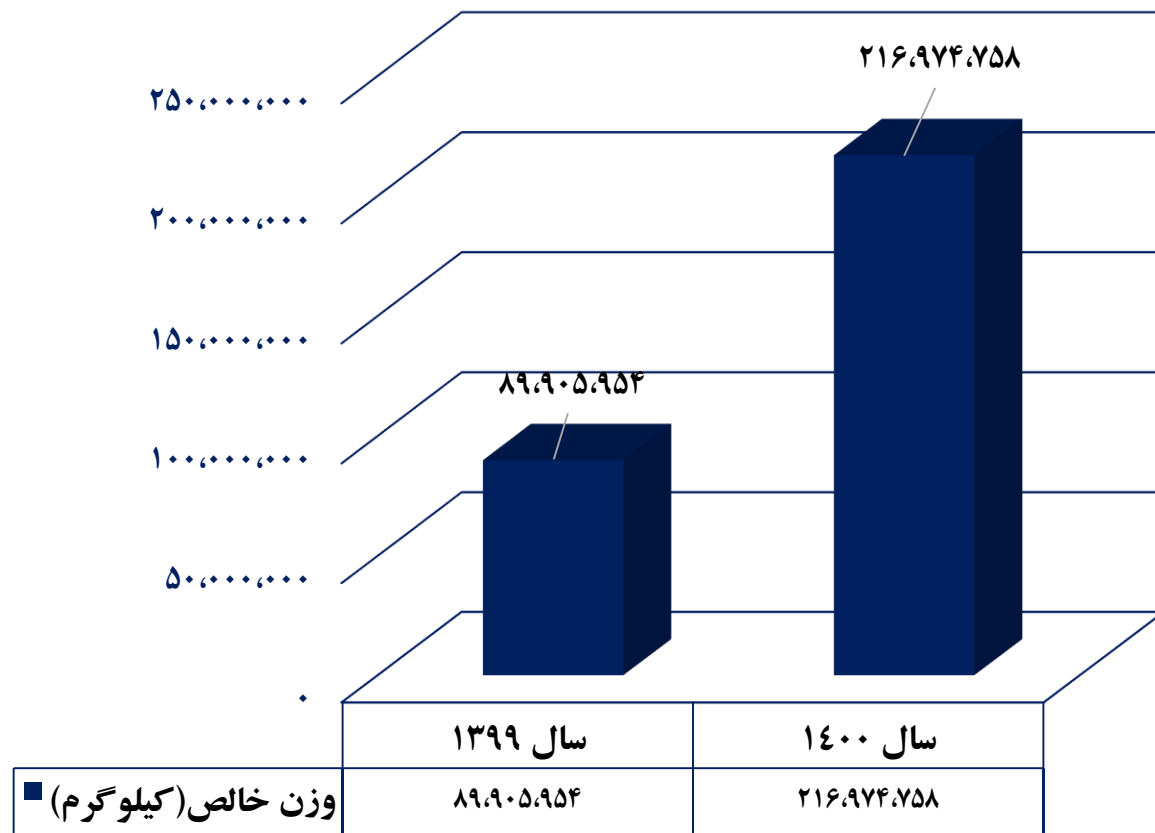
شرکای تجاری قزاقستان	۹,۰۰۴,۰۰۷	۶,۶۴۴,۷۰۷	۴,۸۹۹,۴۵۰	۳,۱۴۸,۵۹۲	۲,۱۳۳,۳۳۷	۲,۱۳۱,۵۴۰	۱,۹۹۲,۰۳۶	۱,۸۵۸,۵۳۲	۱,۵۲۳,۰۸۶	۱,۴۰۱,۷۴۵
----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

کالاهای عمده صادراتی قزاقستان در سال ۲۰۲۰
(کد دورقمی HS-هزار دلار)

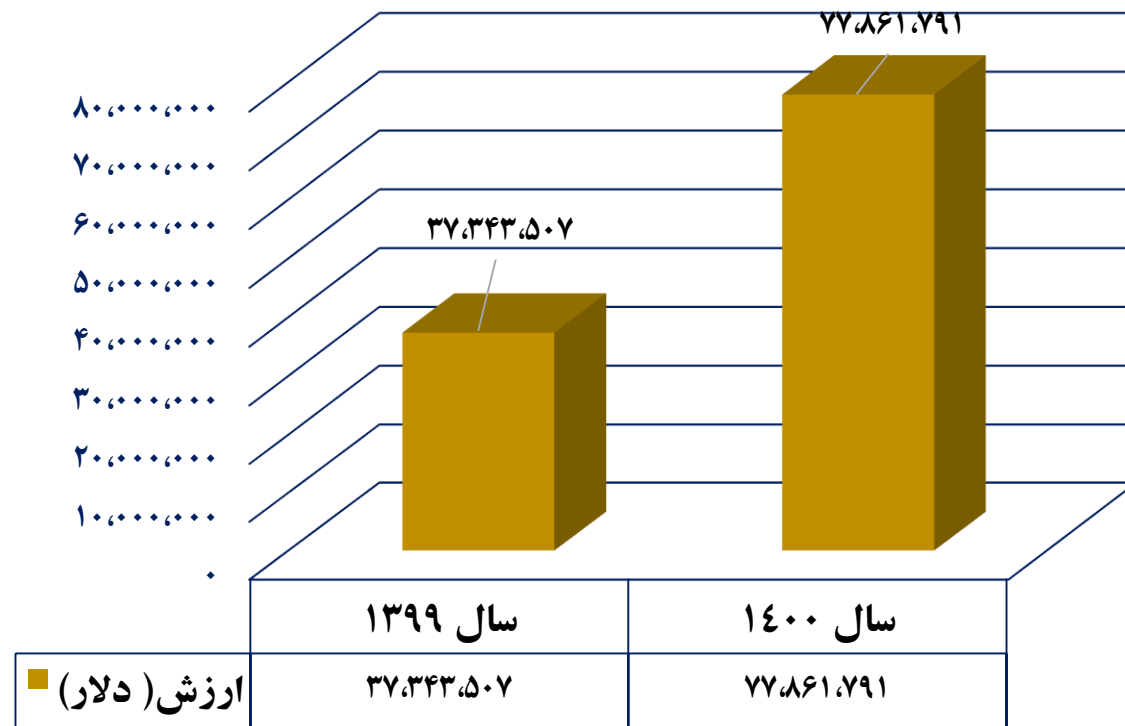

مقدار واردات ایران از قزاقستان (کیلوگرم)

+۱۴۱٪

ارزش واردات ایران از قزاقستان
(دلار)

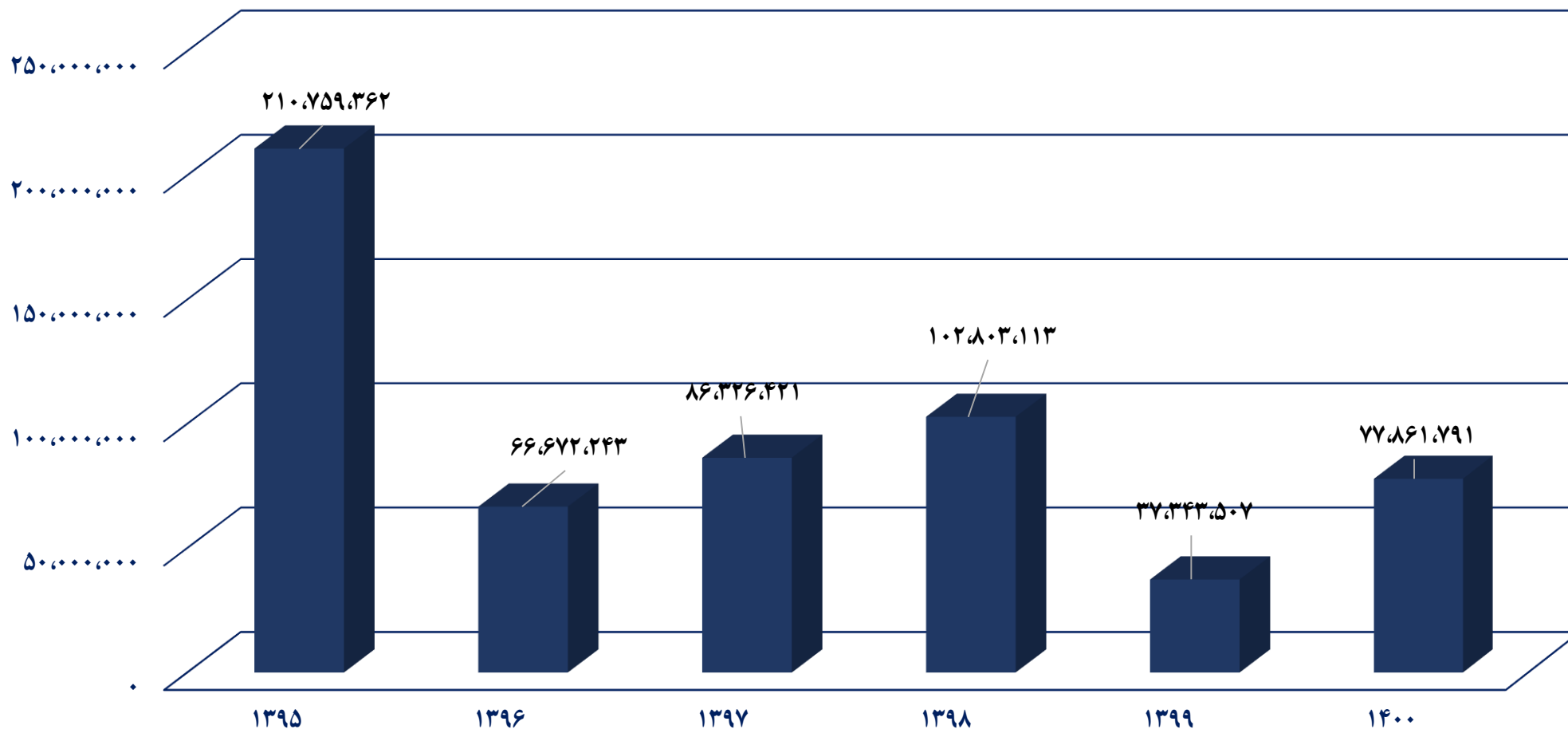

+۱۰۸٪

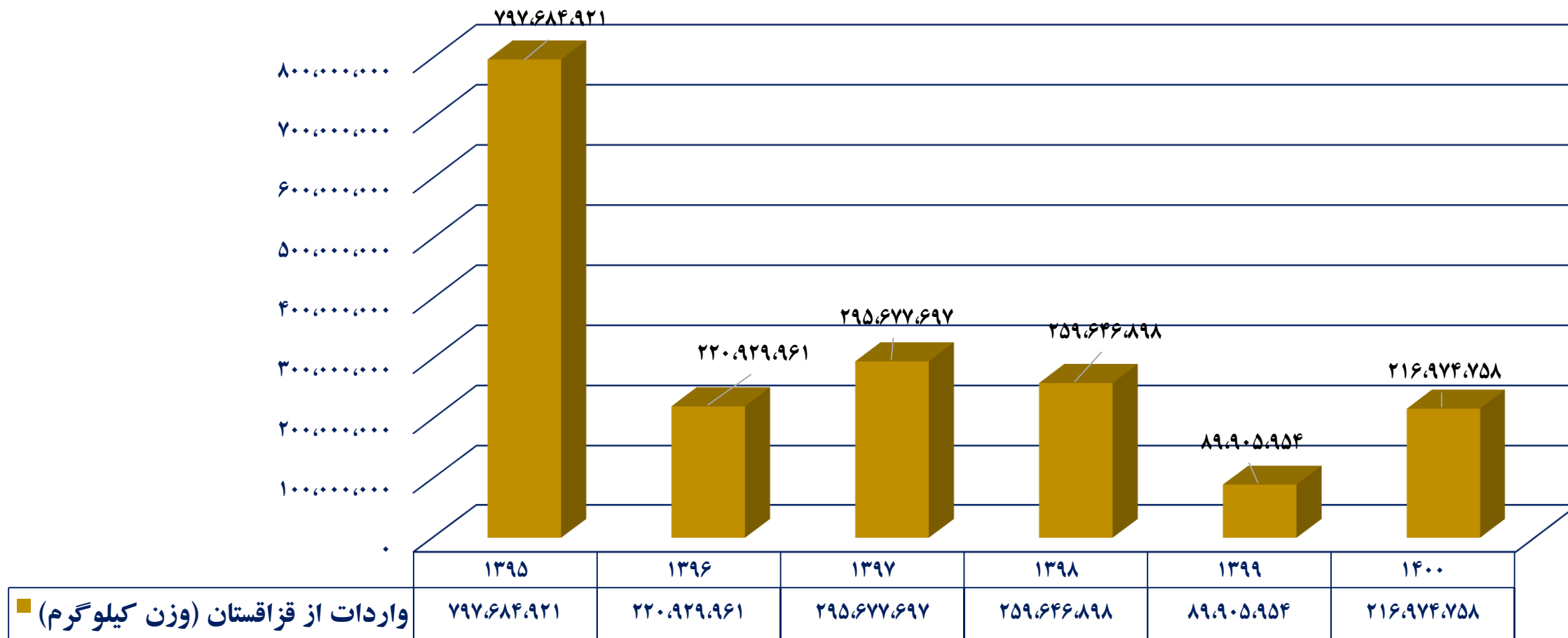

ارزش واردات ایران از قزاقستان (دلار)

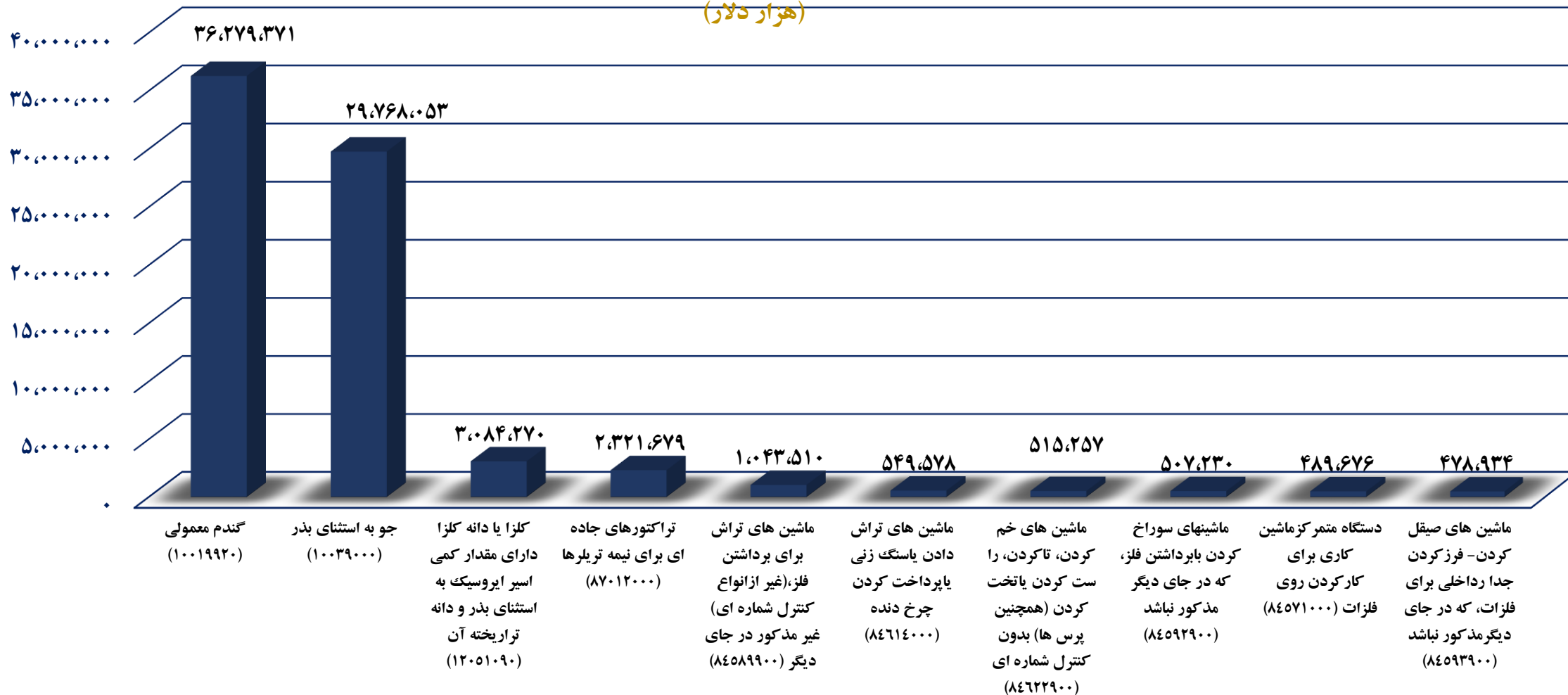
در سال ۱۴۰۰
کشور قزاقستان،
۳۸ امین مبدأ
وارداتی ایران
بوده است، این
رتبه در سال
۱۳۹۹، ۴۳ بوده
است.

مقدار واردات ایران از قزاقستان
(کیلوگرم)

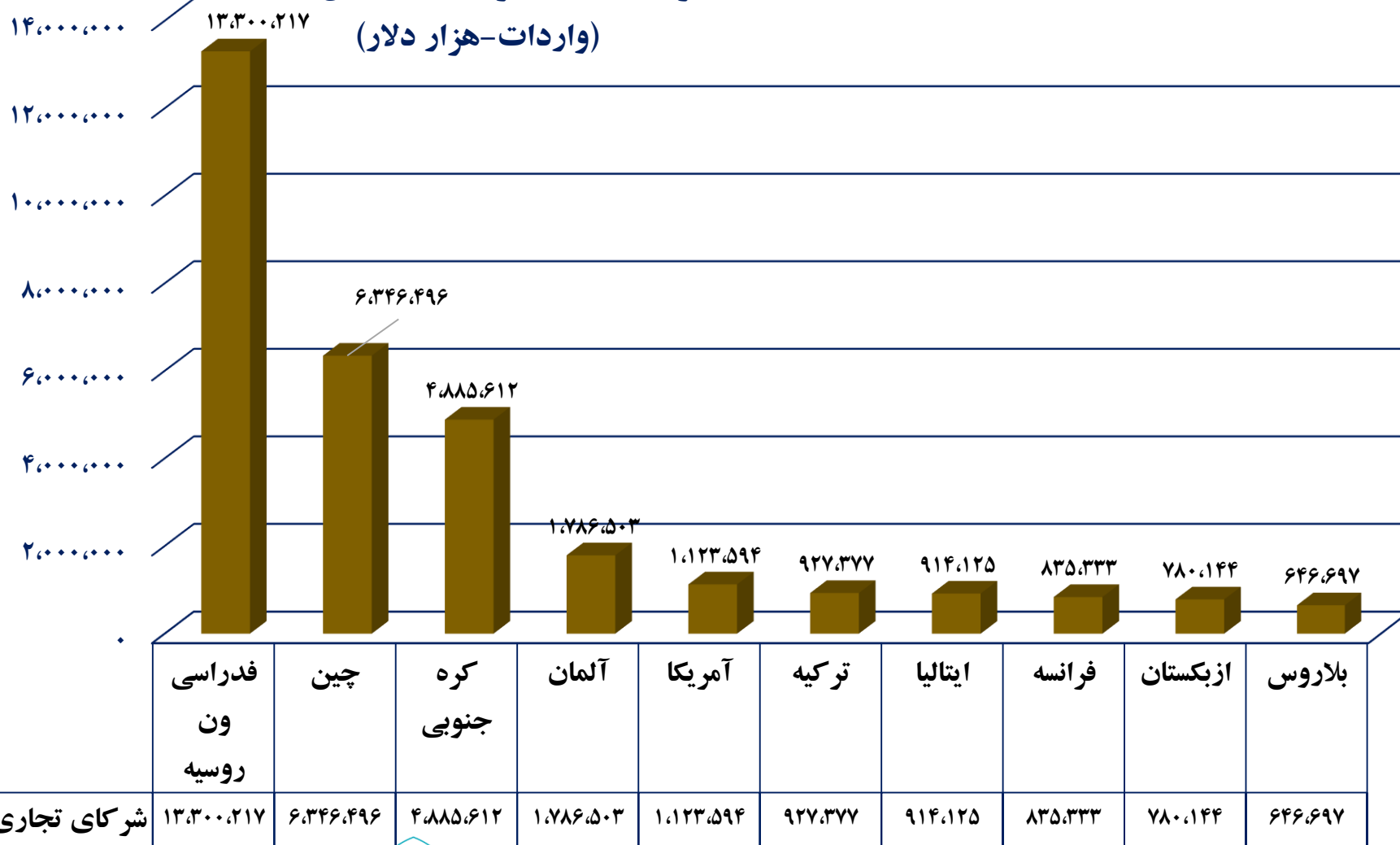
عمده ترین کالاهای وارداتی ایران از قزاقستان (به همراه کد HS) در سال ۱۴۰۰

(هزار دلار)

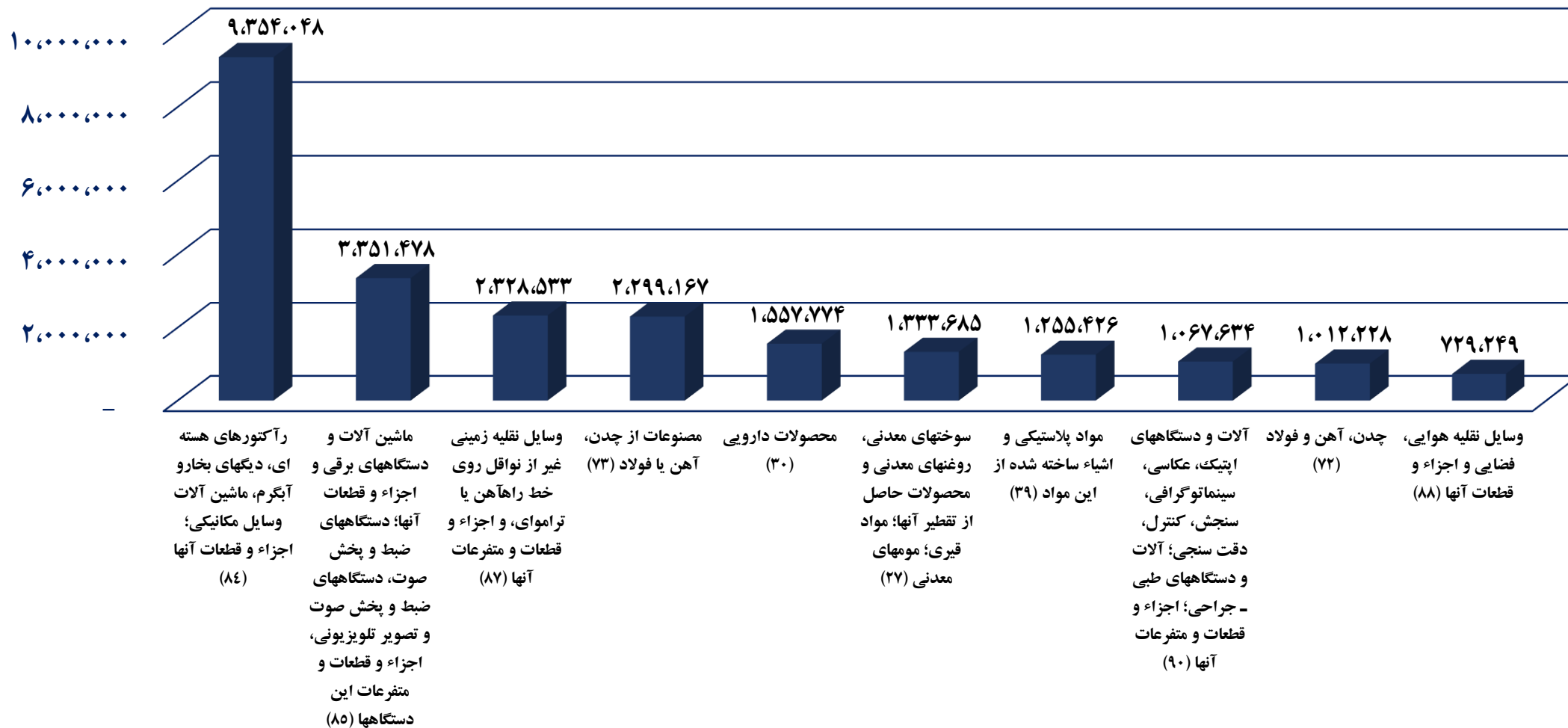
شرکای تجاری قزاقستان در سال ۲۰۲۰

(واردات-هزار دلار)

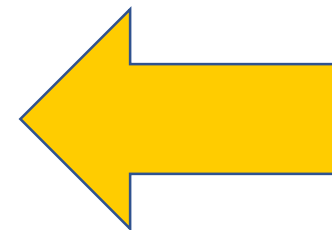
■ شرکای تجاری قزاقستان (واردات قزاقستان در سال ۲۰۲۰)

کالاهای عمده وارداتی قزاقستان در سال ۲۰۲۰ (کد دورقمی HS-هزار دلار)

رتبه	شرح تعرفه	کد تعرفه	وزن (کیلوگرم)	ارزش (دلار)
۱	کف پوش های غیرمخملى باف، از مواد نسجى سنتتیک یا مصنوعى آماده مصرف.	۵۷۰۲۹۲۰۰	۲۳۲،۳۶۳	۱،۴۰۰،۹۲۳
۲	کاشی و چهار گوش و لوح سرامیکی با ضریب جذب آب وزنى بیش از ۵/۰ درصد و حداکثر ۱۰ درصد	۶۹۰۷۲۲۰۰	۲،۶۸۱،۵۲۹	۲۳۸،۰۵۲
۳	خامه شیر، غلیظ شده به شکل پودر، به شکل دانه ریز بدون افزودن قند و سایر شیرین کننده غیر مذکور در جای دیگر	۰۴۰۲۹۱۱۰	۶۴،۸۰۰	۱۳۰،۶۱۱
۴	صفحه، ورق،...از پلی اتیلن ترفتالات، مستحکم و مطابق نشده، فاقد تکیه گاه یا جورنشده با مواد دیگر	۳۹۲۰۶۲۰۰	۷۱،۴۷۹	۸۴،۹۲۳
۵	صفحه ها ورق ها ورقه های نازک غیر مذکور از پلیمرهای پروپیلن غیرا سفنجی مستحکم نشده	۳۹۲۰۲۰۹۰	۶۶،۲۷۳	۷۵،۹۵۲
۶	کنتورگاز	۹۰۲۸۱۰۰۰	۱۱،۹۷۹	۶۱،۳۹۰
۷	کاشی و چهار گوش و لوح سرامیکی با ضریب جذب آب وزنى حداکثر ۵/۰ درصد	۶۹۰۷۲۱۰۰	۵۱۶،۲۲۵	۴۵،۶۷۷
۸	پارچه های تار و پود باف از پنبه، ساده باف	۵۲۰۹۳۱۰۰	۳۳،۶۹۰	۴۴،۴۸۰
۹	ظروف شیشه ای اوپال به غیر از نوع دارای ضریب انبساط خطی نه بیش از ۰.۰۰۰۰۰۵ هرکلوین و دریک محدوده حرارتی بین صفر تا ۳۰۰ درجه سانتیگراد	۷۰۱۳۴۹۱۰	۱۸،۵۴۴	۳۱،۵۲۴
۱۰	سایر ماشین های ابزا برای کار روی سنگ، سرا میک، بتون، یا مواد معدنی همانند یا شیشه به حالت سرد	۸۴۶۴۹۰۰۰	۳۶،۷۵۰	۳۱،۲۰۹

عمده ترین
اقلام صادراتی
استان اصفهان به
قزاقستان در
سال ۱۳۹۹

پتانسیل صادراتی ایران به قزاقستان بر اساس تعرفه گمرک ۴ رقمی (هزار دلار) بر اساس شاخص آنکتاد

رتبه	کد تعرفه	شرح تعرفه	واردات قزاقستان از جهان (سال ۲۰۲۰)	واردات ایران (سال ۲۰۲۰)	صادرات ایران به جهان (سال ۲۰۲۰)	پتانسیل موجود
۱	۲۷۱۰	روغن‌های نفتی و روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیری، غیرخام؛ فرآورده‌هایی که در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نشده باشد که دارای ۷۰ درصد وزنی یا بیشتر نفت یا روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیری باشد، این روغن‌ها از اجزای اصلی تشکیل دهنده این فرآورده‌ها باشد؛ آخال روغن‌ها	۴۵۸,۳۳۵	۰	۶,۶۳۲,۱۱۲	۴۵۸,۳۳۵
۲	۷۲۰۷	محصولات نیمه تمام از آهن یا از فولادهای غیرممزوج	۱۷۸,۵۴۰	۰	۱,۶۵۸,۴۹۳	۱۷۸,۵۴۰
۳	۱۹۰۵	محصولات خبازی، نان شیرینی‌سازی یا بیسکوئیت‌سازی، حتی دارای کاکائو؛ فطیر (Communion wafers) کاشه خالی برای مصارف داروئی، خمیر برای لاک و مهر، خمیرهای خشک کرده آرد، نشاسته یا فکول به شکل ورق (Rice paper) و محصولات همانند.	۱۷۱,۶۸۵	۵۲	۲۴۵,۲۲۲	۱۷۱,۶۳۳
۴	۳۹۰۱	پلیمرهای اتیلن، به اشکال ابتدایی.	۱۶۴,۱۰۴	۹۹۸	۳,۳۳۹,۵۹۹	۱۶۳,۱۰۶
۵	۳۹۲۳	اشیاء برای نقل و انتقال یا بسته‌بندی کالا، از مواد پلاستیکی؛ سربطری، سرپوش، کلاهک و سایر درپوش‌ها، از مواد پلاستیکی.	۱۴۵,۹۶۵	۳۵۹	۱۶۸,۸۰۲	۱۴۵,۶۰۶

پتانسیل صادراتی ایران به قزاقستان بر اساس تعرفه گمرک ۴ رقمی (هزار دلار) بر اساس شاخص آنکتاد

رتبه	کد تعرفه	شرح تعرفه	واردات قزاقستان از جهان (سال ۲۰۲۰)	واردات ایران (سال ۲۰۲۰)	صادرات ایران به جهان (سال ۲۰۲۰)	پتانسیل موجود
۶	۷۲۰۸	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولادهای غیر ممزوج، با پهنای ۶۰۰ میلیمتر یا بیشتر، گرم نورد شده، روکش نشده، آبکاری نشده و اندود نشده.	۱۴۱،۱۰۱	۰	۳۰۰،۲۵۰	۱۴۱،۱۰۱
۷	۷۲۱۶	پروفیل از آهن یا از فولادهای غیر ممزوج.	۱۶۰،۰۷۱	۰	۱۲۹،۶۵۶	۱۲۹،۶۵۶
۸	۷۲۱۴	سایر میله‌ها از آهن یا از فولادهای غیر ممزوج فقط آهن‌گری شده، گرم نورد شده یا گرم کشیده شده یا گرم اکستروود شده، همچنین آنهایی که بعد از نورد شدن تاب داده شده‌اند.	۱۲۹،۰۸۴	۱۶۳	۶۴۳،۰۰۱	۱۲۸،۹۲۱
۹	۶۹۰۷	کاشی و چهار گوش و لوح سرامیکی برای فرش کردن یا روکش کردن آتشدان یا دیوار؛ مکعب‌های سرامیکی و همانند برای موزائیک کاری حتی بر روی تکیه گاه؛ سرامیک‌های تمام کاری	۱۰۵،۵۴۷	۸۷۲	۲۱۵،۶۳۴	۱۰۴،۶۷۵
۱۰	۳۴۰۲	مواد آلی تانسوآکتیو (غیر از صابون‌ها)؛ فرآورده‌های تانسوآکتیو، فرآورده‌ها برای شست و شو (از جمله فرآورده‌های کمکی برای شست و شو) و فرآورده‌های تمیز کردن، حتی دارای صابون غیر از آنهایی که مشمول شماره ۳۴۰۱ می‌باشند.	۱۸۴،۴۰۵	۱،۴۹۰	۱۰۲،۳۸۵	۱۰۰،۸۹۵

پتانسیل صادراتی ایران به قزاقستان بر اساس تعرفه گمرک ۴ رقمی (هزار دلار) بر اساس شاخص آنکتاب

رتبه	کد تعرفه	شرح تعرفه	واردات قزاقستان از جهان (سال ۲۰۲۰)	واردات ایران (سال ۲۰۲۰)	صادرات ایران به جهان (سال ۲۰۲۰)	پتانسیل موجود
۱۱	۰۴۰۶	پنیر و کشک	۱۰۱,۳۱۹	۱,۳۹۲	۱۱۹,۵۶۷	۹۹,۹۲۷
۱۲	۳۹۲۰	سایر صفحه‌ها، ورق‌ها، ورقه‌های نازک (Foil-Film)، باریک‌ها و تیغه از مواد پلاستیکی غیر اسفنجی، مستحکم نشده، مطبق نشده، فاقد تکیه گاه یا جور نشده به طریق مشابه با مواد دیگر.	۹۹,۵۷۴	۳,۶۹۲	۱۶۱,۶۲۶	۹۵,۸۸۲
۱۳	۸۴۷۹	ماشین‌ها و دستگاه‌های مکانیکی با کار خاص که در جای دیگر این فصل گفته نشده یا مشمول شماره‌های دیگر این فصل نباشد.	۱۸۹,۸۵۸	۰	۸۵,۹۶۵	۸۵,۹۶۵
۱۴	۳۱۰۲	کودهای معدنی و شیمیایی، از ته	۸۱,۷۲۶	۰	۷۰۵,۵۴۸	۸۱,۷۲۶
۱۵	۰۲۰۷	گوشت و احشای خوراکی پرندگان خانگی شماره ۰۱۰۵، تازه، سرد کرده یا منجمد	۱۶۴,۶۰۶	۰	۸۱,۱۸۸	۸۱,۱۸۸

پتانسیل صادراتی ایران به قزاقستان بر اساس تعرفه گمرک ۴ رقمی (هزار دلار) بر اساس شاخص آنکتاب

رتبه	کد تعرفه	شرح تعرفه	واردات قزاقستان از جهان (سال ۲۰۲۰)	واردات ایران (سال ۲۰۲۰)	صادرات ایران به جهان (سال ۲۰۲۰)	پتانسیل موجود
۱۶	۸۵۴۴	سیم عایق شده (از جمله سیم لعاب زده یا آنودیزه)، کابل (از جمله کابل هم محور، و سایر هادی‌های برق عایق شده، حتی جور شده با قطعات اتصال؛ کابل الیاف اپتیکی، متشکل از الیاف منفرداً غلاف‌دار شده، حتی جور شده با هادی‌های برق یا جور شده با قطعات اتصال	۲۰۳,۸۷۶	۰	۷۷,۵۵۳	۷۷,۵۵۳
۱۷	۳۹۱۷	لوله، شیلنگ و لوازم و ملحقات آنها (مثلاً، اتصالات، زانویی، اتصالات لوله فلانچ، از مواد پلاستیکی	۷۸,۸۴۴	۱,۸۵۳	۹۷,۶۸۸	۷۶,۹۹۱
۱۸	۰۴۰۲	شیر و خامه شیر، غلیظ‌شده، یا به آن قند یا سایر مواد شیرین کننده دیگر اضافه شده.	۹۸,۶۵۱	۲,۷۷۱	۷۷,۱۵۹	۷۴,۳۸۸
۱۹	۷۶۰۱	آلومینیوم به صورت کارنشده.	۷۱,۸۸۷	۰	۲۸۳,۰۱۰	۷۱,۸۸۷
۲۰	۱۷۰۴	شیرینی (همچنین شکلات سفید)، بدون کاکائو	۷۱,۰۸۷	۲۴۶	۱۵۴,۱۷۴	۷۰,۸۴۱

پتانسیل وارداتی ایران از قزاقستان بر اساس تعرفه گمرک ۴ رقمی (هزار دلار) بر اساس شاخص آنکتاد

رتبه	کد تعرفه	شرح تعرفه	واردات ایران از جهان (سال ۲۰۲۰)	واردات ایران از قزاقستان (سال ۲۰۲۰)	صادرات قزاقستان به جهان (سال ۲۰۲۰)	پتانسیل موجود
۱	۱۰۰۱	گندم و مخلوط گندم	۹۱۹,۲۵۵	۰	۱,۱۳۷,۱۴۰	۹۱۹,۲۵۵
۲	۷۲۰۸	محصولات تخت‌نورد شده از آهن یا از فولادهای غیر ممزوج، با پهنای ۶۰۰ میلیمتر یا بیشتر، گرم نورد شده، روکش نشده، آبکاری نشده و اندود نشده.	۳۲۵,۹۳۸	۰	۴۵۱,۵۴۴	۳۲۵,۹۳۸
۳	۷۲۰۲	آلیاژهای آهن (فرو آلیاژها)	۲۸۲,۰۵۸	۰	۱,۶۵۷,۹۵۳	۲۸۲,۰۵۸
۴	۷۲۱۰	محصولات تخت‌نورد شده، از آهن یا از فولادهای غیر ممزوج، با پهنای ۶۰۰ میلیمتر یا بیشتر، روکش شده، آبکاری شده یا اندوده شده.	۱۹۵,۹۳۹	۰	۳۲۳,۴۶۹	۱۹۵,۹۳۹
۵	۱۰۰۳	جو	۴۶۵,۴۷۹	۹,۰۰۹	۱۷۶,۱۷۲	۱۶۷,۱۶۳

پتانسیل وارداتی ایران از قزاقستان بر اساس تعرفه گمرک ۴ رقمی (هزار دلار) بر اساس شاخص آنکتاب

رتبه	کد تعرفه	شرح تعرفه	واردات ایران از جهان (سال ۲۰۲۰)	واردات ایران از قزاقستان (سال ۲۰۲۰)	صادرات قزاقستان به جهان (سال ۲۰۲۰)	پتانسیل موجود
۶	۲۸۱۸	کروندم مصنوعی با ساخت شیمیایی مشخص یا غیرمشخص، اکسید آلومینیوم، هیدرواکسید آلومینیوم.	۱۵۷,۵۳۰	۰	۲۴۵,۹۸۲	۱۵۷,۵۳۰
۷	۷۶۰۱	آلومینیوم به صورت کار نشده	۱۳۷,۲۸۹	۰	۴۶۲,۲۴۰	۱۳۷,۲۸۹
۸	۲۷۰۱	زغال سنگ، زغال قالبی، گلوله زغال سنگ و سوخت های جامد همانند که از زغال سنگ تهیه شده باشد.	۱۳۰,۷۹۳	۰	۳۳۹,۷۸۴	۱۳۰,۷۹۳
۹	۷۲۰۹	محصولات تخت نورد شده، از آهن یا از فولاد غیرمزوج، با پهنای ۶۰۰ میلیمتر یا بیشتر، سرد نورد شده، روکش نشده، آبکاری نشده یا اندود نشده.	۱۰۸,۰۹۹	۰	۲۷۷,۹۱۷	۱۰۸,۰۹۹
۱۰	۷۳۰۴	لوله ها و پروفیل های توخالی، بدون درز، از آهن یا از فولاد (غیر از چدن)	۱۵۳,۴۰۶	۵۰	۱۰۵,۲۸۵	۱۰۵,۲۳۵

پتانسیل وارداتی ایران از قزاقستان بر اساس تعرفه گمرک ۴ رقمی (هزار دلار) بر اساس شاخص آنکتاد

رتبه	کد تعرفه	شرح تعرفه	واردات ایران از جهان (سال ۲۰۲۰)	واردات ایران از قزاقستان (سال ۲۰۲۰)	صادرات قزاقستان به جهان (سال ۲۰۲۰)	پتانسیل موجود
۱۱	۲۷۱۰	روغن‌های نفتی و روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیری، غیر خام؛ فرآورده‌هایی که در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نشده باشد که دارای ۷۰ درصد وزنی یا بیشتر نفت یا روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیری باشد، این روغن‌ها از اجزای اصلی تشکیل دهنده این فرآورده‌ها باشد؛ آخال روغن‌ها	۹۶,۸۶۹	۰	۶۴۵,۴۷۵	۹۶,۸۶۹
۱۲	۱۵۱۲	روغن دانه آفتابگردان، روغن گلرنگ یا زعفران کاذب کارتام یا روغن پنبه دانه و اجزای آنها، حتی تصفیه شده ولی از لحاظ شیمیایی تغییر نیافته.	۵۳۵,۱۸۷	۱۱,۱۸۷	۱۰۳,۵۸۹	۹۲,۴۰۲
۱۳	۵۲۰۱	پنبه، حلاجی نشده یا شانه نزده	۱۳۶,۳۴۸	۰	۸۲,۹۸۶	۸۲,۹۸۶
۱۴	۸۶۰۷	اجزاء و قطعات لوکوموتیوهای راه آهن یا تراموا یا نواقل روی خط راه آهن.	۷۷,۰۱۷	۰	۹۷,۲۵۷	۷۷,۰۱۷
۱۵	۸۴۱۱	توربوجت‌ها، توربوپراپلرها و سایر توربین‌های گازی	۱۰۰,۰۸۶	۰	۷۵,۶۱۲	۷۵,۶۱۲

پتانسیل وارداتی ایران از قزاقستان بر اساس تعرفه گمرک ۴ رقمی (هزار دلار) بر اساس شاخص آنکداد

رتبه	کد تعرفه	شرح تعرفه	واردات ایران از جهان (سال ۲۰۲۰)	واردات ایران از قزاقستان (سال ۲۰۲۰)	صادرات قزاقستان به جهان (سال ۲۰۲۰)	پتانسیل موجود
۱۶	۳۱۰۵	کودهای معدنی یا شیمیایی دارای دو یا سه عنصر حاصل خیزکننده ازت، فسفر و پتاسیم؛ سایر کودها؛ محصولات این فصل که به شکل قرص یا اشکال همانند یا در بسته‌های به وزن ناخالص حداکثر ۱۰ کیلوگرم عرضه شود.	۶۱,۴۲۵	۰	۸۶,۱۲۳	۶۱,۴۲۵
۱۷	۸۴۸۲	بلبرینگ یا رولربرینگ	۱۶۴,۵۹۸	۰	۶۰,۸۲۶	۶۰,۸۲۶
۱۸	۳۰۰۴	داروهای (به استثنای محصولات شماره ۳۰۰۲، ۳۰۰۵ یا ۳۰۰۶) متشکل از محصولات مخلوط شده یا نشده برای مصارف درمان یا پیشگیری از بیماری، عرضه شده به شکل مقادیر معین (از جمله آنهایی که از طریق عبور از پوست تجویز شده‌اند) یا به صورت بسته‌بندی برای خرده‌فروشی.	۷۷۹,۷۶۷	۰	۵۳,۸۵۷	۵۳,۸۵۷
۱۹	۲۷۱۳	کک نفت، قیرنفت و سایر تفاله‌های حاصل از نفت یا از روغن‌های مشتق از مواد معدنی قیری	۵۰,۸۳۹	۰	۷۴,۹۹۵	۵۰,۸۳۹
۲۰	۸۷۰۳	اتومبیل‌های سواری و سایر وسایل نقلیه موتوری که اساساً برای حمل اشخاص طراحی شده‌اند (غیر از آنهایی که مشمول شماره ۸۷۰۲ می‌شوند)، همچنین اتومبیل‌ها از نوع استیشن و اتومبیل‌های کورسی	۴۶,۶۱۷	۰	۱۳۰,۷۳۸	۴۶,۶۱۷

فرصت های تجارت ایران با کشور قزاقستان

۱. امضا و اجرایی شدن سند موافقتنامه تجارت ترجیحی ایران و اوراسیا از آبان ماه سال ۱۳۹۸ (قزاقستان یکی از کشورهای عضو این اتحادیه می باشد)
۲. برگزاری بیش از شانزده اجلاس کمیسیون مشترک فیما بین ایران و قزاقستان تا کنون
۳. فرصت های همکاری با قزاقستان در حوزه معدن و کشت فراسرزمینی
۴. برگزاری نشست مشترک همکاری بندری و دریایی ایران و قزاقستان در مردادماه سال ۹۹
۵. وجود بندر کوریک و فرصت های آن برای ایران از جمله بهینه و به صرفه بودن کامل سرمایه گذاری حساب شده در این بندر به دلایل مختلف از جمله فاصله کم با سواحل غربی دریای خزر، اتصال به ریل های سراسری، موقعیت مناسب در طرح یک کمربند یک راه چین و سایر ویژگی ها
۶. سفر مقامات دو کشور و روابط خوب سیاسی
۷. اشتراکات فرهنگی
۸. توان کشور در تولید محصولات از جمله دارو، مواد غذایی، پتروشیمی، ساختمان، کشاورزی
۹. وجود شرکت های ایرانی توانمند در حوزه های صدور خدمات فنی و مهندسی
۱۰. وجود یک ترمینال نفتی استاندارد با ظرفیت ۲۵ هزار متر مکعب شامل چهار عدد مخزن سقف شناور در منطقه آزاد بندرانزلی جهت ذخیره سازی و انبارش و توزیع مشتقات نفتی

تهدیدهای تجارت ایران با کشور قزاقستان

۱. نبود زیرساخت های مناسب حمل و نقل و همچنین بالا بودن هزینه حمل کالا به قزاقستان
۲. نبود بانک مشترک و زیرساخت های مربوطه
۳. نبود مرکز تجاری و نمایشگاه دائمی در قزاقستان
۴. پیچیده بودن شرایط صدور روادید از سوی قزاقستان
۵. کمبود پروازهای مستقیم و بالا بودن هزینه رفت و آمد بین دو کشور
۶. کمبود امکانات در بنادر دو کشور و در نتیجه بالا بودن هزینه ها و در نهایت شرایط سخت حضور شرکت های خدمات فنی مهندسی ایرانی در قزاقستان
۷. شرایط آب و هوایی ناپایدار در برخی از شهر قزاقستان

